

Op zoek naar de juiste partner

1 WENSENLIJSTJE

Gezonde uiers, een hoog percentage eiwit, koeien die hun benen goed gebruiken. Wat zijn de kenmerken die op jouw wensenlijstje staan? Een paringsprogramma als het SAP, het Stieradviesprogramma van CRV, helpt je om die wensen te realiseren en de juiste stierkeus te bepalen.

'Het invullen van een paringsprogramma begint bij de vraag wat je als veehouder wilt. Met andere woorden: wat is je fokdoel? Wat voor koeien wil je over vijf jaar melken?', geeft CRV-vertegenwoordiger Jan van Zijtveld aan. 'Heb je een bedrijf dat de koeien lang weidt? Dan vind je conditiescore misschien extra belangrijk, zodat de koeien goed bestand zijn tegen weersinvloeden en de wisselende kwaliteit van gras. Of melk je met een robot? Dan kan de plaatsing van de achterspenen een aandachtspunt zijn.'

Van Zijtveld merkt in de praktijk dat veehouders door de bank genomen productie het belangrijkste vinden, gevolgd door gezondheid en dan pas exterieur, ofwel het uiterlijk van een koe. 'Ze letten allereerst op de portemonnee, maar willen ook dat de koeien gemakkelijk produceren.'

Het SAP drukt de wensen van een veehouder uit in een weging. Zo kent het voorbeeldbedrijf 55 procent gewicht toe aan productie, 20 procent aan exterieur en 25 procent aan levensduur en gezondheid. Binnen productie tellen percentage eiwit en kilo's eiwit vaak het zwaarst.

2 WELKE STIEREN?

Heb je eenmaal je wensen op een rij gezet, dan is het zaak om na te denken over welke stieren je wilt gebruiken. Wil je alleen stieren die op de stierenkaart van CRV staan? Of kies je liever voor stieren van andere fokkerijorganisaties?

'Je kunt er ook voor kiezen om alleen fokstieren te gebruiken en geen genomstieren', aldus Van Zijtveld. 'Of misschien wil je liever geen stieren die je moet reserveren. Dat kan allemaal. Bovendien kun je een maximum aangeven: bijvoorbeeld dat je een bepaalde stier bij niet meer dan twintig procent van de koeien wilt inzetten.'

3 TOEKOMSTIG DIPLOMA

Wat levert het volgen van het SAP-advies op? Het bedrijfsoverzicht brengt dat in kaart. Zo noteren de koeien op het voorbeeldbedrijf nu een fokwaarde van gemiddeld 465 kg melk. Als alle koeien geïnsemineerd worden met de stier die als eerste advies uit de bus komt, dan stijgt de gemiddelde fokwaarde melk met ruim 200 kg naar 680 kg melk. De fokwaarde voor kilo's eiwit stijgt in dat geval van 20 naar 30, terwijl het totaal exterieur met vier punten vooruitgaat. 'Eigenlijk is dit een soort toekomstig diploma', geeft Van Zijtveld aan.

4 VERBETEREN

Voor welke kenmerken heeft het stieradviesprogramma gecorrigeerd? Dat vermeldt de tabel bij punt 4. Zo hebben bij het voorbeeldbedrijf 31 adviezen gezorgd voor een verbetering van de vruchtbaarheid. Ook het percentage vet, het percentage eiwit en de kilo's melk komen dankzij het advies relatief vaak beter uit de bus. Dat verbaast Van Zijtveld niet. 'Bij de meeste melkveebedrijven zie ik dat productiekenmerken het vaakst genoemd worden bij de belangrijkste gecorrigeerde kenmerken.'

Niet alle adviezen zijn mogelijk. Zo kan een combinatie soms niet vanwege inteelt of het optreden vanwege erfelijke gebreken. Dat geeft de rechtertabel bij punt 4 aan. Zo werden bij dit bedrijf 263 combinaties uitgesloten vanwege inteelt.

5 GEADVISEERDE STIEREN

Welke stieren komen het vaakst als geschikte partner uit de bus? Dat staat op het overzicht in tabel 5. Delta Atlantic is in dit geval het populairst als partner. Bij vijftien koeien is hij eerste keus. Ook Aurora Jeroen en AH Vitesse worden bij een flink aantal koeien als eerste genoemd. 'Veehouders die zelf insemineren, willen graag een korter lijstje met geadviseerde stieren', is de ervaring van Van Zijtveld. 'Die gaan niet van een stier die één keer geadviseerd wordt een rietje kopen. Dan trek je bijvoorbeeld de streep bij stieren die minstens tien keer geadviseerd worden.'

Drie keer per jaar na de draai van de nieuwe stierindexen (april, augustus en december) krijgen deelnemers aan het SAP een nieuw overzicht. 'Maar in principe kun je voor één euro per koe op elk moment een nieuw advies aanvragen.'

Moeite met het vinden van de juiste partner voor uw melkkoeien? Verschillende fokkerijorganisaties bieden paringsprogramma's aan om boeren én boerinnen te ontzorgen bij het maken van de stierkeus. De Boerin belicht samen met CRV-vertegenwoordiger Jan van Zijveld het Stieradviesprogramma (SAP).

TEKST INGE VAN DRIE

SAP														
CRV					Postbus 454, 6800 AL ARNHEM									
Postbus 454, 6800 AL ARNHEM					Postbus 454, 6800 AL Arnhem									
088-0024440														
123456		De Boer			Verwerkingsdatum			13/12/13		Blad 1/14				
Weging														
productie	exterieur	levensduur / gezondheid			weging exterieur blok		frame		uier	beenwerk				
55	20	25			20		10		35	35				
Stierenkaart 6091 Stierenkaart ZB met res. stier														
naam	KI-code	max% 1e keus		naam	KI-code	max% 1e keus								
Cricket by	108727	20		Salvador	940821	10								
Blitz	940026	20		Cupido	940871	10								
Ubrox	940032	20		Danno	940889	10								
Brilliant	940040	20		Health	940918	10								
Jeroen	940155	20		Anchorman	941036	10								
Rozello	940361	10		Crown	941044	10								
Kenmerken														
gemiddelde bedrijf			verschil koe / paring		gemiddelde 1e advies			gemiddelde bedrijf			verschil koe / paring		gemiddelde 1e advies	
Melkproductie						Levensduur / gezondheid								
Kg melk	[kgM]	445			687	Levensduur	[Lvd]	167			352			
Kg vet	[kgV]	18			30	Vruchtbaarheid	[Vru]	101			102			
Kg eiwit	[kgE]	18			29	Uiergezondheid	[Ugh]	102			104			
% vet	[%V]	-0.01			0.01	Celgetal	[Cgt]	103			106			
% eiwit	[%E]	0.03			0.07	Klauwgezondheid	[Kgh]	102			104			
INET	[INET]	115			193	Melksnelheid	[MS]	101			100			
						Karakter						[KA]	101	
Exterieur						Uier								
Frame						Vooruieraanhechting						[VA]	101	
Hoogtemaat						[HT]	102			104	Vooruieraanhechting	[VA]	101	
Voorhand						[VH]	102			103	Voorspeenplaatsing	[VP]	101	
Inhoud						[IH]	101			102	Speenlengte	[SL]	100	
Kruisligging						[KL]	100			100	Speenlengte	[SL]	100	
Kruisbreedte						[KB]	102			102	Oierdiepte	[UD]	102	
Frame						[F]	102			104	Achteruierhoogte	[AH]	101	
						Ophangband						[OB]	100	
						Achterspeenplaatsing						[AP]	100	
						Uier						[U]	102	
Aantal gecorrigeerde kenmerken														
Vru	%V	%E	kgM	Ugh	Lvd	INET	Kgh	kgE	UD					
31	29	27	25	24	23	20	16	15	14					
B	AP	BZ	AH	VA	KH	OB	BG	KA	CS					
12	11	10	10	10	10	9	8	8	8					
Uitsluitingen														
inteeft					geboortegemak									
263					203									
erf.gebr.					overige									
37					271									
Geadviseerde stieren														
naam	KI-code	% 1e	aantal			naam	KI-code	% 1e	aantal					
Atlantic	978797	11	15	25	11	Crown	941044	0	0	2	6			
Jeroen	940155	R 11	14	18	15	Brilliant	940040	0	0	2	2			
Vitesse	941112	11	14	14	27	Eusebio	940624	0	0	1	1			
Anchorman	941036	R 8	11	9	13	Persuader	978155	0	0	0	3			
Ubrox	940032	8	10	10	12	Rozello	940361	0	0	0	2			
Monopoly	940818	8	10	10	11	Gofast	979919	0	0	0	1			
Danno	940889	6	8	10	6	Geen fokstier		30	40					
Cupido	940871	2	2	6	3	Adv onmogelijk			3					
Health	940918	2	2	3	6									

1

2

3

4

5